

Wielkopolska, wcielona w wyniku rozbiorów 1793 r. do Prus, nie zapomniała nigdy o swojej tożsamości i więzi z macierzą. Uczniowskie strajki, będące sprzeciwem wobec zakazu nauczania w języku polskim, nieustanne problemy pruskiej administracji przy próbach rugowania Polaków z ziemi i omijanie przez nich utrudnień w prowadzeniu działalności gospodarczej stały się codziennością.

Podpisanie, w listopadzie 1918 r., rozejmu pomiędzy Niemcami a państwami ententy, równoznacznego z klęską Cesarstwa Niemieckiego, kończącego „Wielką Wojnę”, stało się beczką prochu. Brakowało tylko iskry. Stało się nią wystąpienie męża stanu, wirtuozą – pian-

isty Ignacego Paderewskiego, który w drodze do Warszawy zatrzymał się na krótko w Poznaniu i z balkonu hotelu „Bazar” wygłosił do tysięcy zgromadzonych poznanianów przemówienie, wzywając do zgody narodowej i pojednania.

W rewanżu Niemcy zorganizowali agresywną kontrmanifestację. Wybuchły zamieszki. Z którejś ze stron padły strzały. Podjęte spontanicznie starcia, 27 grudnia 1918 r., objęły wkrótce cały obszar Prowincji Poznańskiej. Prowadzone z różnym nasileniem walki, doprowadziły do wyzwolenia, do 8 stycznia, większej części Wielkopolski, w tym Poznania, a także Jarocina, Nakła, Krotoszyna, Mogilna, Kruszwicy. W następnych miesiącach prowadzono starcia o kolejne miejscowości oraz utrzymanie zdobytych terenów. Ważnym wydarzeniem stało się ogłoszenie poboru do wojska, a także przekształcenie ochotniczych jednostek w regularną Armię Wielkopolską.

9 stycznia Komisariat NRL ogłosił przejęcie władzy cywilnej i wojskowej na terenie Prowincji Poznańskiej, mianując wodzem naczelnym skierowanego do Poznania przez Józefa Piłsudskiego gen. Józefa Dowbora Muśnickiego. Ciężkie walki, zwłaszcza z Grenzschutzem, podejmowane przez Niemców próby kontrofensywy, przechodzenie miejscowości z rąk

do rąk spowodowały trudną sytuację na froncie.

W tej sytuacji Naczelną Radę Ludową zwróciła się w drodze dyplomatycznej do przebywającego w Paryżu Romana Dmowskiego, przewodniczącego Komitetu Narodowego Polski, oraz do Ignacego Paderewskiego, premiera polskiego rządu, z prośbą o pomoc w sprawie zawarcia rozejmu. W wyniku ich interwencji marsz. Ferdinand Foch rozciągnął warunki rozejmu z 11 li-

lita Poznański, Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski, odprawił mszę św. w intencji Powstańców Wielkopolskich, oddając hołd poległym i zmarłym.

W godzinę wybuchu walk powstańczych, punktualnie o 16.40 odezwały się syreny alarmowe, zabrzmiały dzwony poznańskich kościołów, w niebo wystrzeliły rakiety, dając tym samym sygnał do rozpoczęcia głównych uroczystości przed pomnikiem Powstańców Wielkopolskich. Po

salwie honorowej, oddanej przez kompanię reprezentacyjną Wojska Polskiego, i Apelu Pamięci głos zabrali gospodarz uroczystości, marszałek województwa wielkopolskiego Marek Woźniak oraz przedstawiciel Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego dr Zdzisław Kościński.

NASI BIJĄ NIEMCÓW W POZNANIU

stopada 1918 r. na front wielkopolski. 16 lutego 1919 r., w Trewirze podpisano układ rozejmowy, a Armia Wielkopolska uznana została za wojsko sprzymierzone z Ententą. Mimo zawieszenia broni, pojedyncze starcia trwały aż do Konferencji Pokojowej w czerwcu 1919 r.

W walkach powstańczych poniosła śmierć 2261 Wielkopolan, w tym 136 o nieustalonym nazwisku, a ponad pięć tysięcy zostało rannych. Polegli spoczywają na cmentarzu wojennym w Poznaniu oraz w miejscowościach o największym nasileniu walk, m.in. w Śremie, Czarniejewie, Środzie. Straty strony niemieckiej nie są bliżej znane.

Wielkopolska pieczołowicie pielęgnuje pamięć o Powstaniu i jego bohaterach. Z szacunkiem traktowane są powstańcze pomniki, cmentarze, miejsca pamięci. Corocznie organizowane są uroczystości rocznicowe. Obchody 104. rocznicy przygotował Samorząd Województwa Wielkopolskiego oraz Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego.

Uroczystości rozpoczęły się złożeniem wianki kwiatów na mogile pierwszego dowódcy Powstania gen. Stanisława Taczaka i ptk. Wincentego Wierzejewskiego na cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan w Poznaniu. Następnie w Farze Poznańskiej ks. abp Stanisław Gądecki, Metropol-

Oddając hołd uczestnikom Zwycięskiego Powstania, delegacje samorządów, parlamentarzystów, organizacje kombatanckie oraz mieszkańcy Poznania złożyli wieńce i wianki kwiatów przed pomnikiem Powstańców Wielkopolskich. Wśród delegacji obecni byli przedstawiciele Wielkopolskiego Zarządu Wojewódzkiego ZKRPiBWP z prezesem Mirosławem Grzędowskim, Tadeuszem Kurasiem, kmdr. por. Ryszardem Majorczykiem, Janiną Jagodą Felsmann-Pawlik.

Rocznicowe uroczystości z udziałem przedstawicieli Związku odbywały się także w licznych wielkopolskich miejscowościach, m.in. w Ostrzeszowie, Złotowie, Babimoście, Barcinie, Jarocinie oraz w miejscach pamięci narodowej związanych ze szczególnie intensywnymi walkami. Dla uczczenia rocznicy, z Lichenia Starego do Poznania przeniesiono liczącą 104 m flagę narodową.

Rocznice Powstania Wielkopolskiego uhonorowano także w Warszawie. Po mszy św. w intencji Powstańców, odprawionej w kościele oo. Dominikanów, delegacja Wielkopolan, z marszałkiem Markiem Woźniakiem, w asyście warty honorowej i sygnalisty, złożyła kwiaty i zapaliła znicze na Grobie Nieznanego Żołnierza.

JAGODA PAWLIK

NAPRZECIWIW BUNKROM, ZASIEKOM, POD OGNIEM WROGA

Turyści, odwiedzający coraz liczniej malownicze tereny Pomorza Zachodniego, w tym Pojezierza Drawskiego, Wałęckiego, liczne parki krajobrazowe, nie kojarzą najczęściej tych terenów z krwawymi bitwami polskich żołnierzy, walczących w tych okolicach prawie 80 lat temu o przełamanie potężnej, niemieckiej pozycji obronnej „Pommernstellung” – Wału Pomorskiego. Milczącymi świadkami tamtych wydarzeń są dziś liczne skanseny, pomniki, obeliski i pamiątkowe tablice z lat 60. ubiegłego wieku, umiejscowione na polach dawnych walk.

Przypomnijmy: 28 stycznia 1945 r., o świcie, dowódca 1 AWP, zgrupowanej w rejonie Bydgoszczy, gen. Stanisław Popławski otrzymał od dowódcy 1 Frontu Białoruskiego marsz. Georgija Żukowa rozkaz bojowy, zgodnie z którym armia miała podjąć forsowny marsz na kierunku Jastrowie – Widuchowa, wykonując pościg za „rozbitymi” wojskami niemieckimi, a następnie, walcząc w osłonie północnego skrzydła Frontu, dotrzeć 6 lutego na rubież rzeki Odry.

Ubezpieczony marsz armii, w dwóch kolumnach, odbywał się w niezwykle trudnych warunkach – przy obficie padającym śniegu, zaspanych drogach i dużym mrozie. Ugrupowanie armii znacznie się wydłużyło, sięgając od Złotowa do Bydgoszczy. 29 stycznia przekroczone dawną granicę z Niemcami, na zachód od Więcborka. Umęczeni i głodni polscy żołnierze dotarli, bez wiedzy o nieprzyjacielu,

do pasa przestaniania Wału Pomorskiego,

Do dziś nie rozstrzygnięto, czy w wyniku totalnego bałaganu, czy też świadomie nie przekazano dowódcy armii polskiej informacji o silnie umocnionym rejonie, którego umiejscowienie nie było tajemnicą; nie przekazano mu danych zwiadu lotniczego bądź innych form rozpoznania będących w dyspozycji sztabu Frontu. W efekcie, jednostki podjęły natarcie z „marszu”, bez należytego przygotowania i zaopatrzenia, co zawsze łączy się z wysokimi stratami osobowymi.

Wał Pomorski, przed którym stanęła 1 Armia WP, był silnie umocnionym, budowanym etapami od końca lat dwudziestych, głęboko urzutowanym pasem umocnień na granicy polsko-niemieckiej. Główna linia umocnień, w pasie działania armii, biegła od Gorzowa wzdłuż Noteci, Drawy, na zachód od Czołpy przez Stażno do Wałcza. Dalej umocnienia ciągnęły się równoległe do licznych jezior, bagnisk do Nadarzyna, następnie w stronę Szczecinka i Darłowa.

W skład licznych umocnień wchodziły wielopiętrowe schrony ciężkie, schrony betonowe uzbrojone w działa i karabiny maszynowe, transeje, zasieki i pola minowe. W obliczu zbliżającego się frontu wschodniego, umocnienia zmodernizowano oraz obsadzono silną grupą dywizyjną „Märkisch Friedland”, kompaniami niszczycieli czołgów, elewami szkół oficerskich oraz sprowadzoną dodatkowo 15 Dywizją Grenadierów SS.

Prowadząc marsz ubezpieczony, zgodnie z rozkazem Frontu, 30 stycznia 4 Dywizja weszła w styczność ogniową z nieprzyjacielem i nazajutrz rozpoczęły się intensywne boje na linii Podgaje, Jastrowie, Plusza. Po opanowaniu Jastrowia, 2 lutego, podjęto walki o przełamanie

głównej pozycji Wału Pomorskiego. W natarciu brały udział: 4 i 6 dywizja, a następnie 1, 3 i 2 dywizja oraz czołgi i artyleria. Kosztem wielkich strat, ze zmiennym szczęściem, walczone o każdy bunkier, okop, przesmyk między jeziorami.

9 lutego 1945 r. główna pozycja Wału Pomorskiego została przełamana. Ale wyczerpanym, zdziśiatkowanym armijnym jednostkom nie pozwolono na odpoczynek. Na podstawie rozkazu marsz. Żukowa kontynuowały natarcie na kierunku Mirosławca (zdobycy 10 lutego), Będlina i Borujaska.

Od nawiązania styczności bojowej z nieprzyjacielem pod Podgajami, 1 Armia WP, do 20 lutego, straciła ponad 11 tys. żołnierzy, w tym 3130 poległych, 5905 rannych, 1957 zaginionych, 350 ewakuowanych do szpitali.

Polegli żołnierze spoczywają na cmentarzach wojennych w Drawsku Pomorskim, Złotowie oraz w Wałczu, kryjącym oficjalnie 4390 polskich żołnierzy i 1638 żołnierzy Armii Czerwonej.

Fot.: Archiwum redakcji

Tak wielkie straty są dowodem poświęcenia i bohaterstwa żołnierzy, jednocześnie wystawiają mało pozytywne świadectwo wielu dowódców, którzy niekiedy unikali obecności na pierwszej linii, nie umieli ocenić sił nieprzyjaciela i jego zamiarów, tak pokierować natarciem, aby oszczędzić żołnierską krew, zastępując kalkulacje sztabowe atakiem na „hurra”.

W rocznice walk, z przerwą na czas pandemii, staraniem głównie lokalnych samorządów, odbywają się w rejonach walk uroczystości, inscenizacje bitew, często z udziałem polskich i zagranicznych grup rekonstrukcyjnych, udostępniane są ekspozycje w muzeach.

Niemniej, na co zwracają uwagę nieliczni już uczestnicy walk, dziś Weterani Walk o Niepodległość RP, że ogólnopolskie media, w ślad za częścią historyków, pomniejszają lub pomijają wręcz znaczenie walk polskich żołnierzy na froncie wschodnim, w tym walk o przełamanie Wału Pomorskiego.

STEFAN JAGIELSKI

WARSZAWA, 17 STYCZNIA

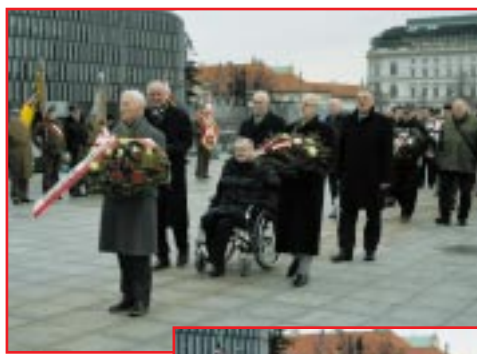

Fot.: Krzysztof Orzechowski

Odskąd sięgam pamięcią, 17 stycznia 1945 r. był zarówno dla moich bliskich, jak i dla mnie, datą szczególną. Po ponad pięciu latach niemieckiej okupacji nasza stolica – Warszawa – była wolna. Wolność Warszawy utożsamialiśmy z wolną Polską.

Przypominam sobie związane z tym dniem opowiadanie mojego męża, który miał wówczas niespełna 16 lat i był starszym strzelcem w 1 Dywizji Piechoty 1 AWP. Wspominał, że około połowy stycznia sztab 1 Dywizji, do ochrony którego został przydzielony po nieudanych forsowaniach Wisły pod Dęblinem, stacjonował we wsi Osiek, szykując się do udziału w ofensywie. 14 stycznia w nocy słychać było głucho dudnienie. Rozpoczęły się przygotowania artyleryjskie, po których z przyczółka magnuszewskiego ruszyły wojska 1 Frontu Białoruskiego. Kościuszkowcy dostali rozkaz wymarszu i 16 stycznia późnym wieczorem w okolicy Kępy Celejowskiej i Mniszewa przeszli Wisłę po lodzie, kierując się w stronę Piaseczna. 17 stycznia nad ranem, oskrzydleni przez siły 1 Frontu Białoruskiego, Niemcy rozpoczęli masową ucieczkę, bo przez lód na Wisłę zaczęły docierać do stolicy oddziały 6 Dywizji WP, od strony Bielan nadciągnęła 2 Dywizja, a od Góry Kalwarii główne siły 1 AWP, wśród nich 1 Dywizja Piechoty. Dowódca kościuszkowców gen. bryg. Wojciech Bewziuk, zdając sobie sprawę, że dywizja może w całości nie zdążyć 17 stycznia dotrzeć do centrum Warszawy, wydzielił oddział szybkiego reagowania, złożony m.in. z dział pancernych na gąsienicach i tym sposobem część 1 dywizji znalazła się wśród żołnierzy, którzy około południa 17 stycznia 1945 r., przez plac Zbawiciela i ulicę Marszałkowską dotarli w pobliżu Hotelu „Polonia”. Wzruszenie, jakie wówczas przeżywali żołnierze, trudno jest opisać.

Od tego pamiętnego dnia minęło 78 lat. Odchodzi pokolenie pamiętające radość tam-

tych chwil i nie traktujące ich nigdy jako „upiorne wyzwolenie trupa miasta”, jak twierdzi red. PAP Michał Szukała. Z tym większą satysfakcją przyjęliśmy zaproszenie Zarządu Głównego Związku Żołnierzy WP, które 17 stycznia 2023 r. zorganizowało uroczystość składania wiązanek kwiatów przy Grobie Nieznanego Żołnierza.

Na uroczystość przybyło pięć poczty sztandarowych organizacji i stowarzyszeń wojskowych oraz liczne delegacje wielu środowisk, wśród których, poza organizatorami, były m.in.: delegacja Zarządu Głównego ZKRPIBWP z prezesem Januszem Maksymowiczem, Klubu Parlamentarnego PPS z posłem Robertem Kwiatkowskim, Zarządu Głównego Związku Weteranów i Rezerwistów WP im. Franciszka Gągora z Tadeuszem Otulakiem oraz terenowych oddziałów organizacji, Stowarzyszenia Tradycji LWP im. Zygmunta Berlinga z prezesem Kazimierzem Rdzankiem i sekretarzem generalnym Bogdanem Pokrowskim, Klubu „Kościuszkowców” przy ZKRPIBWP z Tomaszem Kurzydło, Koła nr 6 ZZWP przy Dowództwie Garnizonu Warszawa z Janem Dźwiągą, przedsta-

wicielem Federacji Służb Mundurowych, Stowarzyszenia Oficerów Rezerwy WP, Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa WP, Stowarzyszenia Polska Wschód z Józefem Brylem. Z wiązką białoczerwonych goździków przybyła i uczciła ten dzień delegacja młodzieży z Technikum Elektrycznego nr 2 imienia „Synów Pułku” wraz z dyrektorem Romanem Górskim.

Po odegraniu hymnu, Stanisław Kaliski przypomniał zebranim tamten styczniowy dzień i wydarzenia, jakie go poprzedziły, a za tak liczny udział w uroczystości podziękował Marcin Bielec. Na zakończenie odegrano Pieśń Reprezentacyjną Wojska Polskiego.

Stało się niestety tradycją, że od 2016 r. w uroczystościach związanych z 17 stycznia nie biorą udziału przedstawiciele władz państwowych oraz Wojska Polskiego. To budząca nasz smutek postawa.

ELŻBIETA SADZYŃSKA

O TYM WARTO WIEDZIEĆ

Programy szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych dla środowiska kombatanckiego z czasów II wojny światowej w 2023 r.

W 2023 r. Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych będzie realizował następujące programy dla kombatantów oraz ofiar represji, osób deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych, cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych.

Dofinansowanie zakupu aparatów słuchowych dla kombatantów i ofiar represji w 2023 roku

Zasady:

- Pomoc pieniężna na zakup aparatu słuchowego/aparatów słuchowych i wkładki usznej/wkładek usznych przyznawana jest decyzją szefa UdsKIOR na wniosek osoby uprawnionej.

- Pomoc może być przyznana na dofinansowanie zakupu maksymalnie dwóch aparatów słuchowych i dwóch wkładek usznych w przypadku niedosłuchu obustronnego (po jednym na każde ucho). Jeżeli koszt planowanego zakupu aparatu słuchowego i wkładki usznej/aparatów słuchowych i wkładek usznych jest wyższy niż wynikający z Programu, pomoc pieniężna może być udzielona wyłącznie do wysokości maksymalnej kwoty wynikającej z Zasad niniejszego Programu. Pozostałą do zapłaty kwotę zobowiązany jest ponieść wnioskodawca.

- Pomoc może być przyznana osobom uprawnionym spełniającym następujące kryteria dochodowe:

- a) dla osoby prowadzącej samodzielne gospodarstwo domowe – dochód nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość 290% najniższej emerytury ogłaszanej przez Prezesa ZUS na podstawie art. 94 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 504 ze zm.), zwanej dalej „najniższą emeryturą” (od 1 marca 2022 roku 3 881,48 zł),

- b) dla osoby prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe – dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość 220% najniższej emerytury ogłaszanej przez Prezesa ZUS (od 1 marca 2022 roku 2 944,57 zł),

- c) dla osoby uprawnionej pobierającej rentę inwalidyczną wojenną lub wojskowego bądź będącej osobą całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, której dochód nie przekracza kwoty odpowiadającej 350% najniższej emerytury (4684,54 zł) bez względu na liczbę osób w gospodarstwie domowym.

- Za osobę całkowicie niezdolną do pracy i do samodzielnej egzystencji uznaje

się osobę, która posiada orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji. Okoliczność posiadania statusu osoby całkowicie niezdolnej do pracy oraz do samodzielnej egzystencji ustala się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami na podstawie przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentów takich jak:

- a) orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy oraz do samodzielnej egzystencji wydane przez organ rentowy (ZUS, KRUS, MSWiA, MON, BESW),

- b) orzeczenie o I grupie inwalidzkiej wydane przez organ rentowy,

- c) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności w przypadku osiągnięcia przez wnioskodawcę wieku emerytalnego,

- d) orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydane przez organ rentowy, jeśli wnioskodawca osiągnął wiek emerytalny.

- Dofinansowanie następuje w wysokości do 100% różnicy pomiędzy ceną całkowitą aparatu/aparatów i wkładki/wkładek a dofinansowaniem z NFZ, PFRON, PCPR, OPS lub innych źródeł, ale nie więcej niż 5000 zł brutto albo 3000 zł brutto za jeden aparat i jedną wkładkę uszną, stosownie do zasad wynikających z kryteriów dochodowych.

- Przy ustalaniu wysokości przyznanego dofinansowania będzie uwzględniana pomoc udzielona przez szefa Urzędu na ten sam cel (zakup aparatu/aparatów słuchowych i wkładki usznej/wkładek usznych) poza Programem w 2022 r. O tę kwotę będzie pomniejszana wysokość dofinansowania przyznanego na podstawie Programu na 2023 r. Dofinansowanie w ramach Programu na 2023 r. nie może być przyznane dla osób, które skorzystały z dofinansowania zakupu aparatów słuchowych w latach 2017-2022.

Pomoc może być przyznana w wysokości do 5 000 zł brutto lub 3 000 zł na jeden aparat słuchowy.

W przypadku jakichkolwiek pytań proszę o kontakt pod numerem telefonu (22) 276-77-77 lub adresem email:

info@kombatanci.gov.pl

bądź z:

- Mileną Bryszewską, tel. 22 276-77-93, milena.bryszewska@kombatanci.gov.pl

- Patrycją Jaworską, tel. 22 276-77-90, patrycja.jaworska@kombatanci.gov.pl

- Anną Polowczyk, tel. 22 276-77-87, anna.polowczyk@kombatanci.gov.pl

Program będzie realizowany do 30 czerwca 2023 r. (decyduje data wpływu kompletnego wniosku do Urzędu) bądź do wyczerpania środków przeznaczonych na jego realizację, jeśli nastąpi to wcześniej.

Pomoc pieniężna na leczenie uzdrowiskowe w 2023 roku

- Pomoc pieniężna na leczenie uzdrowiskowe przyznawana jest decyzją Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i OR na wniosek zainteresowanej osoby.

- Dostępność i wysokość pomocy pieniężnej jest uzależniona od sytuacji materialnej wnioskodawcy, długości i kosztu planowanego leczenia, a w szczególności od wysokości środków budżetowych, jakimi dysponuje Urząd.

- Do wniosku o przyznanie pomocy pieniężnej na leczenie uzdrowiskowe należy w szczególności dołączyć:

- a) dokumentację potwierdzającą sytuację materialną wnioskodawcy/rodziny wnioskodawcy. Dochód wnioskodawcy/rodziny wnioskodawcy może być również ustalony na podstawie dokumentacji znajdującej się już w Urzędzie, jeśli jest ona aktualna, tzn. została wystawiona w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od daty złożenia wniosku o przyznanie pomocy w ramach Programu. Termin 3 miesięcy nie dotyczy dokumentów potwierdzających aktualną wysokość świadczenia o charakterze stałym, takich jak: emerytura, zasiłek stały itp.,

- b) zaświadczenie lekarskie potwierdzające wskazanie do podjęcia leczenia uzdrowiskowego lub skierowanie na leczenie uzdrowiskowe wg wzoru stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z 4 czerwca 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową (Dz.U. z 2019 r. poz. 1136) wystawione do 3 miesięcy od daty złożenia wniosku

c) wystawiony przez placówkę, która będzie realizować leczenie uzdrowskowe kosztorys, fakturę pro forma albo potwierdzenie dokonania rezerwacji, przy czym przedłożony dokument powinien określać koszt leczenia, termin oraz dane, w tym nr rachunku bankowego placówki realizującej leczenie. Ww. dokument powinien zostać wystawiony na imię i nazwisko wnioskodawcy.

- Kompletny wniosek o przyznanie pomocy pieniężnej w ramach programu powinien zostać złożony nie później niż 30 dni przed planowanym terminem leczenia. W przypadku niedochowania tego terminu, wniosek może nie zostać załatwiony w terminie pozwalającym na przekazanie środków do placówki realizującej leczenie w wyznaczonym terminie.

- Pomoc pieniężna przyznana na leczenie uzdrowskowe w ramach Programu jest przekazywana przelewem na rachunek placówki, która będzie realizować zaplanowane leczenie uzdrowskowe, wskazany na fakturze pro forma, kosztorysie lub potwierdzeniu dokonania rezerwacji, nie wcześniej niż na 3 tygodnie przed terminem rozpoczęcia leczenia. Urząd nie przelewa zaliczek.

- Pomoc pieniężna udzielana na leczenie uzdrowskowe przyznawana jest wyłącznie na koszty pobytu wraz z wyżywieniem oraz koszty leczenia, w szczególności na: posiłki i noclegi, zabiegi, opiekę lekarską i pielęgniarską.

- Pomoc pieniężna udzielana na leczenie uzdrowskowe nie jest przyznawana na pokrycie kosztów ubocznych związanych z pobytem w placówce realizującej leczenie uzdrowskowe, tj. koszty dojazdu, opłata za parking, wypożyczenie TV, opłata klimatyczna i inne.

- Pomoc pieniężna w ramach Programu może być przyznana wyłącznie na standardowe świadczenie proponowane przez placówkę realizującą leczenie uzdrowskowe. Nie może być przyznana na świadczenie o podwyższonym standardzie (typu LUX, SPA itp.) z zastrzeżeniem wyjątku opisanego w punkcie 9 poniżej.

- Pomoc pieniężna może być przyznana na świadczenie proponowane przez placówkę realizującą leczenie uzdrowskowe w standardzie podwyższonym tylko w sytuacji, gdy podwyższony standard oznacza dostosowanie pomieszczeń do potrzeb osoby niepełnosprawnej, przy czym potrzeby te muszą być udokumentowane przez wnioskodawcę przy pomocy stosownej dokumentacji medycznej potwierdzającej obniżoną sprawność ruchową, np. orzeczenie o niepełnosprawności.

- Pomoc pieniężna na leczenie uzdrowskowe może być przyznana jeżeli

- a) dochód samotnie gospodarującej osoby uprawnionej nie przekracza kwoty odpowiadającej 320% kwoty, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r.

- o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2022 r. poz. 504 ze zm.), zwanej dalej „najniższą emeryturą”;

- b) dochód na osobę w rodzinie osoby uprawnionej nie przekracza kwoty odpowiadającej 250% kwoty najniższej emerytury

- c) dla osoby uprawnionej pobierającej rentę inwalidy wojennego lub wojskowego bądź będącej osobą całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, której dochód nie przekracza kwoty odpowiadającej 380% najniższej emerytury bez względu na liczbę osób w gospodarstwie domowym.

- Za osobę całkowicie niezdolną do pracy i do samodzielnej egzystencji uznaje się osobę, która posiada orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji. Okoliczność posiadania statusu osoby całkowicie niezdolnej do pracy oraz do samodzielnej egzystencji ustala się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami na podstawie przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentów takich jak:

- a) orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy oraz do samodzielnej egzystencji wydane przez organ rentowy (ZUS, KRUS, MSWiA, MON, BESW,

- b) orzeczenie o I grupie inwalidzkiej wydane przez organ rentowy,

- c) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności w przypadku osiągnięcia przez wnioskodawcę wieku emerytalnego,

- d) orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydane przez organ rentowy, jeśli wnioskodawca osiągnął wiek emerytalny.

- Jeżeli koszt planowanego leczenia uzdrowskowego wnioskodawcy jest wyższy niż wynikający z Programu, pomoc pieniężna na leczenie uzdrowskowe może być udzielona wyłącznie do wysokości maksymalnej kwoty wynikającej z Programu.

- Możliwe jest udzielenie pomocy pieniężnej na koszt pobytu osoby sprawującej opiekę nad osobą uprawnioną (zwanej dalej „opiekunem”) w trakcie leczenia uzdrowskowego, wyłącznie wówczas jeśli wymaga tego stan zdrowia wnioskującego, potwierdzony stosowną dokumentacją medyczną. Maksymalna kwota dofinansowania pobytu opiekuna może wynieść do 2500 zł brutto.

- Celem uzyskania pomocy pieniężnej na koszt pobytu opiekuna w szczególności należy przedstawić:

- a) potwierdzenie rezerwacji lub fakturę pro forma wskazującą na pobyt w charakterze opiekuna, tj. bez zabiegów, leczenia itp.,

- b) orzeczenie o I grupie inwalidzkiej, o niezdolności do samodzielnej egzystencji, całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji lub o II grupie inwalidzkiej

wraz z orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji

bądź

- c) orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, potwierdzające konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznym ograniczeniem możliwości samodzielnej egzystencji.

- d) dokumentów, o których mowa w pkt b) i c) nie muszą przedstawiać osoby, które ukończyły 75 rok życia.

- Dokumenty, o których mowa w punkcie 3 oraz w punkcie 14, mogą być złożone w formie kopii, z wyjątkiem sytuacji, gdy organ poweźmie wątpliwość co do ich prawdziwości. W takiej sytuacji wnioskodawca będzie zobowiązany przedstawić oryginał dokumentu lub jego kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem.

- Pomoc pieniężna udzielana na leczenie uzdrowskowe jest przyznawana na podstawie kompetencji szefa Urzędu określonych w art. 19b ust. 1 i art. 19d ustawy o kombatanach, art. 5a ust. 10 i 13 ustawy o osobach deportowanych, art. 7a ust. 10 i 13 ustawy o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przemysłowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach uranu i batalionach budowlanych oraz art. 10a ust. 10 i 13 ustawy o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych i nie wyklucza możliwości ubiegania się o przyznanie pomocy pieniężnej na zasadach określonych w ww. ustawach.

- Korzystanie z leczenia w ramach NFZ lub PCPR/PFRON nie wyklucza możliwości ubiegania się o przyznanie pomocy pieniężnej na leczenie uzdrowskowe w ramach niniejszego Programu ze środków budżetowych będących w dyspozycji szefa Urzędu.

- Pomoc pieniężna udzielana w ramach Programu nie może być przeznaczona na leczenie uzdrowskowe albo rehabilitację uzdrowskową realizowane w ramach NFZ lub PCPR/PFRON.

- Leczenie uzdrowskowe dofinansowane w ramach Programu musi rozpocząć się w roku, w którym obowiązuje Program.

- Pomoc pieniężna na leczenie uzdrowskowe w ramach Programu może być przyznana raz w roku.

W przypadku jakichkolwiek pytań proszę o kontakt pod numerem telefonu (22) 276-77-77, e-mail: info@kombatanci.gov.pl, bądź z Natalią Dąbkowską, tel. 22 276-77-28, e-mail: natalia.dabkowska@kombatanci.gov.pl.

Program obowiązuje od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. lub do wyczerpania środków przeznaczonych na jego realizację.